

แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่าย
ทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

นางสาวณัฐพิมล ธาระนารถ

รองผู้อำนวยการกองเทคโนโลยีสารสนเทศ ฝ่ายนโยบายและแผน

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์

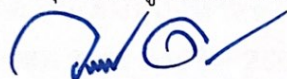
วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2565

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก
เพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน
โดย นางสาวณัฐพิมล ธาระนารถ
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอกหญิง ปัทมา สมสนั่น

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2565 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ ดีมาก

พลตรี

(วิชาตี เอี่ยมไพจิตร)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

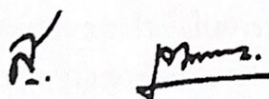
พันเอก

(นิพนธ์ บุญศิริ)

ประธานกรรมการ

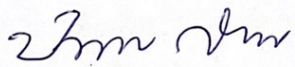
พันโท

(สรเสกข์ เทพพิทักษ์)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอกหญิง

(ปัทมา สมสนั่น)

กรรมการ

พันเอกหญิง

(มนทิรา ยิ้มสมบุญ)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	นางสาวณัฐพิมล ธาระนารถ
เรื่อง	แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน
วันที่	กันยายน 2565 จำนวนคำ : 9,140 จำนวนหน้า : 25
คำสำคัญ	องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก เครือข่ายทหารผ่านศึก ทฤษฎีการสร้างเครือข่าย
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนปฏิบัติการของกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2563 - 2565 กำหนดให้องค์การทหารผ่านศึก มีภารกิจดำเนินการเรื่อง “ทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคง” ซึ่งมีเป้าหมายให้ทหารผ่านศึก ทหารนอกประจำการสามารถรวมกลุ่มกันในลักษณะเครือข่ายทหารผ่านศึก ทั้งนี้เครือข่ายจะต้องมีความเข้มแข็งสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีปรองดอง และให้การสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงต่าง ๆ ของรัฐ ตลอดจนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและมีส่วนร่วมในการเกิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ของปัญหาข้อจำกัด และกระบวนการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกให้เข้มแข็งและเป็นรูปธรรม เพื่อทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก และได้แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกอย่างยั่งยืน รวมถึงเพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ทำให้ทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการเข้าใจและเข้าถึง ในสิทธิต่าง ๆ ของตัวเองได้ตามแนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงของเครือข่าย

จากการวิจัยยังพบว่า องค์การทหารผ่านศึกควรจัดสวัสดิการทหารผ่านศึก 6 ด้าน โดยเฉพาะอาชีพเสริมเครือข่าย ส่งผลให้ทหารผ่านศึกสามารถดูแลตัวเองและครอบครัวได้ อยู่ได้โดยปราศจากการขาดแคลน เพื่อไม่ให้เกิดการร้องเรียนหรือเรียกร้องผลประโยชน์จากหน่วยงานอื่น นอกจากนี้ เครือข่ายทหารผ่านศึกต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง การจัดตั้งเครือข่ายจะต้องสามารถส่งเสริมการตระหนักรู้ในศักดิ์ศรีของทหารผ่านศึกต่อรัฐบาล ภาคเอกชน และภาครัฐ สำหรับผู้ที่กำลังปกป้องประเทศอยู่

นอกจากนี้ควรมีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน (Database) ของทหารผ่านศึก ในแต่ละพื้นที่อย่างเป็นระบบ และควรมีการพัฒนาระบบงานผ่านการใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัย เช่น แอปพลิเคชันบนมือถือ (Mobile Application) ที่ใช้งานสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงข้อมูลของตัวทหารผ่านศึก สมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึกได้ในทุกๆ พื้นที่ ที่มี สัญญาณอินเทอร์เน็ต

ABSTRACT

AUTHOR: Miss Natphimol Tharanarth
TITLE: Guidelines for Strengthening and Developing Veterans Networks for Sustainable Security
DATE: September, 2022 **WORD COUNT :** 9,140 **PAGES :** 25
KEY TERMS: The War Veterans Organization Veterans Relief Veterans Network networking theory
CLASSIFICATION: Unclassified

Guidelines for Strengthening and Developing Veterans Networks for Sustainable Security According to the 20 year National Strategic Plan and the Ministry of Defense's Action Plan 2020 - 2022, the Veterans Organization has a mission to carry out “Veterans for Security,” which is aimed at veterans and off - duty soldiers to be united as veteran’s networks. The network shall be strength and able to help each other, to be unity, reconciled and to support various security missions of the state, as well as to participate in various activities with other government agencies and take part in respecting the monarchy.

In this research, the researcher studied the strategic environment of problems, limitations, and process of establishing a strong and concrete veteran network, to know the factors affecting the success of the veteran network development and obtaining guidelines for strengthening and developing a sustainable veteran network. The research objectives are including to understand the factors that enable veterans and off - duty soldiers to understand and able access their rights and benefits in accordance with network security-strengthening guidelines.

The research also found that Veterans Organization should provide veteran’s welfare in 6 areas, especially the occupation to support the network. Consequently, the veterans can take care of themselves and their families and able to live without scarcity in order not to cause complaints or appeal benefits to other

agencies. In addition, the veteran network must not be politically involved. The establishment of the network must be able to promote awareness of veterans' dignity to the government, private and public sectors for those who are currently defending the country.

In addition, there should be a database to keep veteran data in each area and an application is needed to be developed to provide the information of the veterans using modern technology such as a mobile application. Veterans Network members can be conveniently and easily access anywhere with an internet connection.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัย แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก เพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก พันโท สรเสกข์ เทพพิทักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้ให้ข้อมูลด้านงานวิจัยและคำแนะนำแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน ขอขอบคุณ นางวราพร ชุมสาย ณ อยุธยา ผู้อำนวยการกองจัดการกำลังพล ฝ่ายกำลังพล องค์การสงเคราะห์ทหารศึก นักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 64 และพนักงานฝ่ายนโยบายและแผน องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกที่ได้ให้ความอนุเคราะห์การให้ข้อมูลและคำปรึกษาอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ พันเอกนิพนธ์ บุญศิริ และ พันเอกหญิง มนทิรา ยิ้มสมบุญ ที่กรุณาให้ข้อคิด วิเคราะห์ที่มีค่า และมุมมองอันมีประโยชน์ต่องานวิจัยนี้

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ พันเอกหญิง ปัทมา สมสนั่น อาจารย์ ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาให้ความรู้และคำแนะนำในการเขียนเอกสารวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ตลอดจนตรวจแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ให้เกิดความสมบูรณ์ เป็นระเบียบเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย หากก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล กลุ่มบุคคล เครือข่ายทหารผ่านศึก หน่วยงาน สังคมตลอดจนประเทศชาติ ผู้วิจัยขออุทิศความดีให้แก่บิดามารดา ครูบาอาจารย์ ผู้บังคับบัญชา และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้แนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนมาโดยตลอด และหากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	5
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม.....	5
สภาพปัญหาและข้อจำกัด ของกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน.....	8
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก	9
ตัวอย่างของความสำเร็จในการจัดทำเครือข่ายหรือชุมชน.....	13
แนวทางการจัดตั้งเครือข่ายที่มีสมาชิกของเครือข่าย.....	14
แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งฯ.....	16
เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ.....	17
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	19
บทที่ 4 บทสรุป	23
สรุปผลการวิจัย.....	23
ข้อเสนอแนะ.....	25
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	25

เอกสารอ้างอิง

ประวัติผู้วิจัย

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก บรมราชูปถัมภ์ (อผศ.) จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2491¹ ปรับปรุงโดยพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510² และพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560³ มีฐานะเป็นองค์กรของรัฐเพื่อการกุศล และเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ได้รับเงินอุดหนุนจากเงินงบบุคลากรกระทรวงกลาโหม เงินที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นครั้งคราว เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมของ อผศ. รวมทั้งเงินและทรัพย์สินอื่นที่ อผศ. ได้รับบริจาค ไม่ใช้รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

การบริหารงานของ อผศ. เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510 มีการแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560 โดยมีผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกซึ่งเป็นนายทหารประจำการโดยการแต่งตั้งจากสภาทหารผ่านศึก ทำหน้าที่บริหารกิจการของ อผศ. ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และนโยบายที่สภาทหารผ่านศึกกำหนด อผศ. มีการแบ่งส่วนงานออกเป็น 2 ส่วน⁴ คือ 1) ส่วนกลาง มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร เป็นส่วนอำนวยการทั่วไปในการดำเนินงานของทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีหน่วยงานหลักที่กำกับดูแลสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตและเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก คือ ฝ่ายนโยบายและแผน เป็นหน่วยหลัก ที่กำหนดแผนงาน โครงการต่าง ๆ และติดตามผลการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกในส่วนภูมิภาค 2) ส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขต ซึ่งมีสำนักงานสาขาที่ตั้งขึ้นในเขตจังหวัดต่าง ๆ ในปัจจุบัน 27 หน่วย เพื่อให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ที่มีภูมิลำเนาตามจังหวัดต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศให้ได้รับการสงเคราะห์โดยสะดวกทั่วถึงกัน ทุกเขตจะมีฐานะเท่ากันและขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

ทั้งนี้ อผศ. มีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง เพื่อให้การสงเคราะห์แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการ ซึ่งปัจจุบัน มีทหารผ่านศึกจำนวนทั้งสิ้น

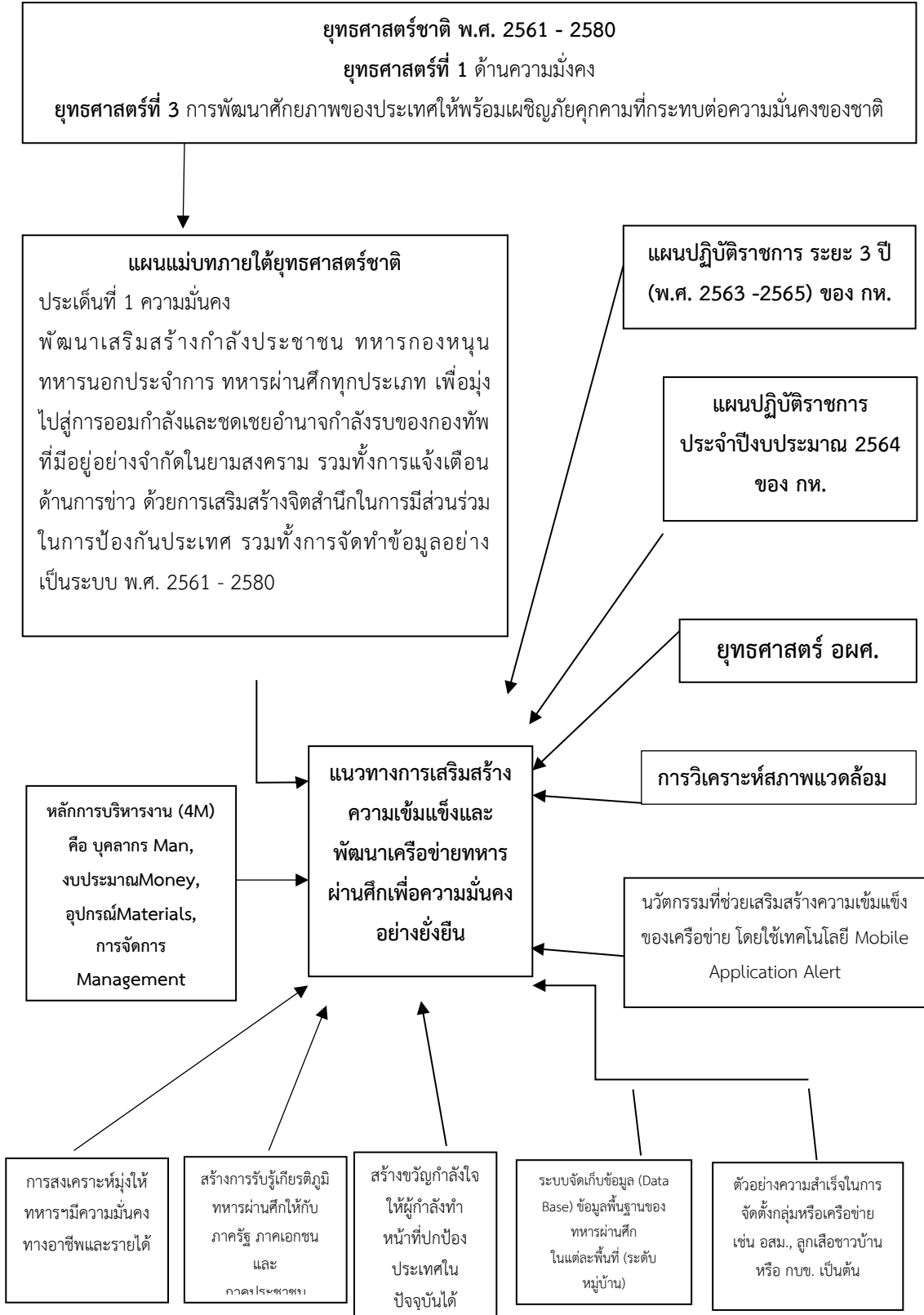
ประมาณ 674,352 คน⁵ สถิติการสงเคราะห์เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2565 หากรวมครอบครัวด้วยแล้วประมาณ 2 ล้านคน โดยมีหลักการและความมุ่งหมายที่สำคัญในการให้การสงเคราะห์⁶ และเพื่อเป็นการบำรุงขวัญทหารประจำการว่า เมื่อปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ประเทศชาติและพัน จากหน้าทีนั้นไปแล้ว จะได้รับการดูแลจากทางการ ตามสมควรแก่กรณี ได้แก่การสงเคราะห์ ที่เป็นตัวเงิน และการสงเคราะห์ที่ไม่เป็นตัวเงิน⁷ ที่สำคัญคือ ส่งเสริมอาชีพและให้หลักประกันพอควรในการดำรงชีพแก่ทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการในปัจจุบัน มีวิสัยทัศน์ในการเป็นองค์กรคุณภาพ เพื่อการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และเสริมสร้างให้สังคมมีส่วนร่วมในการ ยกย่องเชิดชูเกียรติทหารผ่านศึก จากวิสัยทัศน์ดังกล่าว ได้จัดทำพันธกิจ เพื่อเป็นแนวทางในภารกิจหลักด้านการสงเคราะห์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้คือ “เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับทหารผ่านศึกในการสนับสนุนความมั่นคง” ซึ่ง อผศ. ได้ดำเนินการปฏิบัติราชการขององค์การฯ พ.ศ. 2561 - 2564 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้านความมั่นคง และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยกำหนดให้ “ดำเนินงานด้านทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคง” เป็นประเด็นยุทธศาสตร์หนึ่งในกระทรวง ซึ่ง อผศ. รับผิดชอบโดยมีเป้าประสงค์ในการทำให้ทหารผ่านศึกและครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีเกียรติและศักดิ์ศรี รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันประเทศตลอดจนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนภารกิจป้องกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงของรัฐ

อผศ. มีแนวนโยบายในการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการเพื่อความมั่นคงขึ้น เพื่อให้ทหารผ่านศึกมีความเข้มแข็ง รวมกลุ่มกันดูแล และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้รับรู้ถึงภารกิจขององค์การฯ และสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากองค์การฯ ซึ่งแต่เดิม การจัดตั้งเครือข่ายไม่สามารถตอบโจทย์หรือตอบสนองต่อภารกิจขององค์การฯ ได้เท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีกฎหมาย หรือระเบียบใดมารองรับเครือข่าย สมาชิกไม่ได้อยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือในชุมชนเดียวกัน กิจกรรมที่ทำร่วมกันมีน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน เพื่อจะช่วยเหลือเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการที่มีอยู่แล้ว ให้เข้มแข็ง มีความยั่งยืน มีกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการกระชับความสัมพันธ์ สามารถสนับสนุนภารกิจหลักด้านการสงเคราะห์ของ อผศ. ทั้งนี้ยังตอบสนองและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ในการสนับสนุนภารกิจป้องกันภัยคุกคามต่อความมั่นคงของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบสภาพปัญหา ข้อจำกัด และกระบวนการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกให้เข้มแข็งและเป็นรูปธรรม
2. เพื่อทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก
3. ได้แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. การวิจัยนี้ใช้การวิจัยเชิงยุทธศาสตร์โดยรูปแบบการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ตามรูปแบบที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด โดยทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อแนวทาง การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก เพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน ของ อผศ.
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวม โดยวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลของการวิจัยครอบคลุมการจัดทำแนวทาง การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน เพื่อแยกแยะความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่างๆโดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทาง
3. รวบรวมข้อมูล ระเบียบ ข้อบังคับ เอกสารภายในและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาทำการสรุปเพื่อหาแนวทางในการแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืนต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สามารถจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกให้เป็นรูปธรรม สนองต่อภารกิจในด้านการให้การสงเคราะห์ได้อย่างเท่าเทียม
2. ทราบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก
3. ได้แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

อผศ. มีภารกิจด้านการให้การสงเคราะห์ของ อผศ. ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง สามารถตอบสนองพันธกิจหลัก “ดำเนินงานด้านทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคง” ได้ อผศ. ได้กำหนดแผนปฏิบัติงาน เรื่อง การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ทหารผ่านศึกโดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ทหารผ่านศึกรวมกลุ่มกันในลักษณะของเครือข่าย^๘ ทหารผ่านศึก และช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน รวมทั้งให้กลุ่มทหารผ่านศึกเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและช่วยเหลือภาคสังคม เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับทหารผ่านศึก โดยมีโครงการที่สำคัญ คือ โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันมีการสร้างเครือข่ายทหารผ่านศึกอยู่แล้วในบางพื้นที่ บางกลุ่ม หรือบางจังหวัด แต่ยังมีทหารผ่านศึกบางรายไม่ได้อยู่ร่วมกับกลุ่มเครือข่ายของพื้นที่ที่ตนเองอาศัยหรือพำนักอยู่ หรืออยู่ในเครือข่าย รวมถึงยังคงมีปัญหาหลงลืมสภาพรายละเอียดของทหารผ่านศึก

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

กระบวนการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกพบว่ามีกระบวนการจัดตั้งขึ้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือเกื้อกูล ดูแลซึ่งกันและกันของทหารผ่านศึก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์และสถานการณ์ที่ดีอยู่แล้ว แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่รองรับเครือข่ายทหารผ่านศึก นอกจากนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ SWOT Analysis ของ อผศ. ได้ดังนี้

จุดแข็ง

1. มีพระราชบัญญัติเป็นของตนเอง ทำให้การกำหนดระเบียบข้อบังคับและการปฏิบัติงานมีความยืดหยุ่น
2. เป็นหน่วยงานหลักของรัฐที่มีองค์ความรู้และความเข้าใจในการช่วยเหลือดูแล ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ
3. มีหน่วยงานกิจการพิเศษที่ได้รับสิทธิพิเศษจากภาครัฐในการประกอบธุรกิจหลายรูปแบบ

4. มีสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ผศ.) จำนวน 28 เขต ที่มีความพร้อมในการให้บริการครบวงจร ให้ความช่วยเหลือแก่ทหารผ่านศึก ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ
5. มีโรงพยาบาลที่ให้การดูแลรักษาพยาบาล มีความเชี่ยวชาญในการดูแลและฟื้นฟูผู้ป่วยพิการ โดยเฉพาะงานกายอุปกรณ์ เช่น แขน ขาและอวัยวะเทียม ที่ทุกหน่วยให้การยอมรับแก่ทหารผ่านศึก และครอบครัวทหารผ่านศึกเป็นของตนเอง

จุดอ่อน

1. บุคลากรขาดศักยภาพในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ด้านการบริหารงานยังมีลักษณะรวมศูนย์อำนาจ ทำให้การตัดสินใจในการดำเนินงานเป็นไปด้วยความล่าช้า
3. ขาดการส่งเสริมในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
4. บุคลากรขาดวิสัยทัศน์ทำให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย
5. หน่วยงานกิจการพิเศษขาดองค์ความรู้ด้านการตลาดและการผลิต
6. บุคลากรไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับปริมาณงานที่เพิ่ม

โอกาส

1. นโยบายความมั่นคงของรัฐให้ความสำคัญในการให้ความช่วยเหลือกับทหารผ่านศึกให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้และภัยความมั่นคง ต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
3. นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจที่ให้ความสำคัญในการสร้างสรรค์นวัตกรรมตามแนวทางไทยแลนด์ 4.0
4. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการใช้สังคมออนไลน์ในการสื่อสารในสังคมเป็นไปอย่างกว้างขวาง
5. ทหารผ่านศึกให้ความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายทหารผ่านศึกสำหรับดูแลซึ่งกันและกัน

อุปสรรค

1. ค่าครองชีพปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้การสงเคราะห์ที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของทหารผ่านศึกได้เท่าที่ควร
2. ปัญหาความรุนแรงและความถี่ของภัยธรรมชาติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทำให้เป็นภาระขององค์การในการสงเคราะห์แก่ทหารผ่านศึก
3. โรงพยาบาลต่าง ๆ มีการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน ทำให้โรงพยาบาลทหารผ่านศึก ไม่สามารถแข่งขันในการให้บริการอย่างเต็มที่

ทั้งนี้ การดำเนินการตามแผนงานยกระดับความเข้มแข็งให้เครือข่ายทหารผ่านศึกอย่างต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ได้ดำเนินการไปจำนวน 2 โครงการ ประกอบด้วย แผนงานโครงการเพิ่มจำนวนสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการเพื่อความมั่นคง (ต่อเนื่อง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 และแผนงานโครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการกับภาครัฐ (ต่อเนื่อง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ซึ่งได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว มีผลการดำเนินการ ที่สามารถตอบสนองต่อความมั่นคงภายในประเทศ ตามที่ กท. กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ ราชการ โดยได้ดำเนินการเพิ่มจำนวนสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการเพื่อความมั่นคง จำนวน 9,747 ราย ส่งผลให้ภาพรวมของการเพิ่มจำนวนสมาชิกฯ รวมทั้งสิ้น 68,364 ราย ก่อให้เกิดการสร้างเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการที่มีความเข้มแข็งสามารถรวมกลุ่มกันเพื่อดูแลและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีปรองดองตลอดจนเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีจากการที่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐได้อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกที่มีประสิทธิภาพ มี อผศ. เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งตัวชี้วัดเชิงปริมาณกำหนดให้ดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการเพื่อความมั่นคง ปีละไม่น้อยกว่า 120 เครือข่าย (ระดับอำเภอ) โดย สำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ผศ.) ได้ดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายฯ ในส่วนภูมิภาคไปเรียบร้อยแล้วจำนวน 667 เครือข่าย⁹ (ระดับอำเภอ) จากเป้าหมายทั้งหมด 840 เครือข่าย (ระดับอำเภอ) ซึ่งที่ผ่านมา มี ผศ. จำนวน 9 เขต สามารถจัดตั้งเครือข่ายฯ ได้ครบ ทุกอำเภอในพื้นที่รับผิดชอบเรียบร้อยแล้ว ได้แก่ ผศ.ร.บ., ผศ.ล.บ., ผศ.น.น., ผศ.ล.ป., ผศ.ป.น., ผศ.น.ว., ผศ.ช.บ., ผศ.จ.บ. และ ผศ.ป.จ. ทั้งนี้ ยังคงมี ผศ. บางที่ยัง ไม่สามารถจัดตั้งเครือข่ายทหาร

ผ่านศึกได้ตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ และเพื่อให้การดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามเป้าหมายของตัวชี้วัดที่ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กำหนด จึงเห็นควรให้ สำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ผศ.) ที่จัดตั้งเครือข่ายฯ ซึ่งยังไม่ครบทุกอำเภอ คงเหลือ 173 เครือข่าย (ระดับอำเภอ) ที่ต้องดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายฯ เพิ่มเติมให้ครบถ้วน ภายในปีงบประมาณ 2564 โดยให้ แต่ละ ผศ. ดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายฯ อย่างน้อย 5 เครือข่าย (ระดับอำเภอ) เพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในห้วงที่กำหนด ดังนี้ ผศ.ส.พ. จำนวน 1 เครือข่าย ผศ.ต.ก. จำนวน 10 เครือข่าย ผศ.ช.ม. จำนวน 1 เครือข่าย ผศ.ช.ร. จำนวน 8 เครือข่าย ผศ.ช.ก. จำนวน 25 เครือข่าย ผศ.อ.ด. จำนวน 9 เครือข่าย ผศ.ส.น. จำนวน 1 เครือข่าย ผศ.น.ศ. จำนวน 1 เครือข่าย ผศ.ช.พ. จำนวน 5 เครือข่าย ผศ.ส.ช. จำนวน 4 เครือข่าย ผศ.อ.บ. จำนวน 16 เครือข่าย ผศ.ส.ร. จำนวน 10 เครือข่าย ผศ.พ.ล. จำนวน 3 เครือข่าย ผศ.น.ม. จำนวน 24 เครือข่าย และ ผศ.ก.บ. จำนวน 2 เครือข่าย เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาผู้วิจัยสามารถสรุปสภาพสภาพปัญหาข้อจำกัด ของกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน โดยใช้กรอบการบริหาร 4M ได้ดังนี้

1. สภาพปัญหา ข้อจำกัด ของกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

ประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานของ อผศ.ที่ผ่านมา จากการวิเคราะห์ผู้ที่เกี่ยวข้องพบปัญหา ดังนี้

1.1 ปัญหาด้านบุคลากร (Man)

1.1.1 บุคลากรขาดความรู้ และทักษะเฉพาะด้านการเข้าพื้นที่เชิงลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูลทหารผ่านศึกเพื่อนำเข้าสู่ระบบเครือข่ายทหารผ่านศึก ไม่เคยผ่านการฝึกทักษะร่วมกับหน่วยที่เกี่ยวข้องอื่นๆอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม จึงทำให้ขาดความเชื่อมั่น ในการปฏิบัติ รวมถึงบางครั้งไม่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

1.1.2 ไม่มีความรู้ในการรวบรวมและวิเคราะห์สถานการณ์ ขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูล และไม่มีศิลปะในการประสานงานขาดความคิดริเริ่ม

1.1.3 ทหารผ่านศึกยังขาดความรู้และการนำเทคโนโลยีสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือหรืออินเทอร์เน็ตเข้ามาเพื่อใช้รับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารจาก อผศ. และเครือข่ายทหารผ่านศึก

1.1.4 ทหารผ่านศึกยังขาดผู้นำที่เข้มแข็งในระดับต่าง ๆ กระจายตัวทำหน้าที่เป็นแกนนำในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในระดับอำเภอและระดับหมู่บ้าน

1.1.5 ทหารผ่านศึกไม่ทราบวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจนของการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก

1.2 ปัญหาด้านการบริหารจัดการ (Management)

1.2.1 เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน ล่าช้า เนื่องจากเข้าพื้นที่ช่วยเหลือลำบาก ไม่ทราบพิกัด ที่แท้จริงของทหารผ่านศึกในพื้นที่ที่ตนเองรับผิดชอบ ทหารผ่านศึกที่อยู่ในถิ่นฐานกันดาร มีความยากลำบากในความเป็นอยู่ และอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตฯ จำนวนการขอรับการสงเคราะห์ด้านต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยากเนื่องจากไม่สามารถรับทราบข่าวสารการให้การสงเคราะห์ การส่งเสริมด้านอาชีพ สิทธิและเกียรติที่ตนเองพึงมีพึงได้ เป็นจำนวนมาก ทหารผ่านศึกที่อยู่ในเครือข่ายแล้วส่วนใหญ่มีการอยู่รวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อน โดยไม่ได้รวบรวมทหารผ่านศึกที่กระจายอยู่ในพื้นที่อื่น ๆ เข้าร่วมในเครือข่ายด้วย ที่ผ่านมามีกิจกรรมกลุ่มน้อย

1.2.2 ส่วนใหญ่ขาดการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร สถิติจำนวนทหารผ่านศึกยังกระจัดกระจายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ เมื่อนำมาวิเคราะห์แนวโน้มหรือพยากรณ์โอกาสการให้การสงเคราะห์ การให้การช่วยเหลือ หรือการนำเข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก ขาดประสิทธิภาพและความพร้อมในการปฏิบัติ การออกหน่วยสงเคราะห์เคลื่อนที่ของเจ้าหน้าที่ ยังไม่ครอบคลุมทุกอำเภอ ทุกหมู่บ้านเนื่องจากการออกหน่วยสงเคราะห์เคลื่อนที่นั้น ส่วนใหญ่เป็นเพียงการสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ ด้านสินเชื่อ ยังไม่ครอบคลุมด้านการฝึกอาชีพตามที่เครือข่ายทหารผ่านศึกร้องขอ หากมีการออกหน่วยสงเคราะห์เคลื่อนที่ด้านการฝึกอาชีพในระดับอำเภอหรือหมู่บ้านจะทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

1.2.3 การวางแผนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือจำนวนทหารผ่านศึกในพื้นที่ ขาดความทันสมัย รวมทั้งแผนไม่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของ อพศ. และกลุ่มเครือข่าย รวมถึงไม่ได้นำผลการทบทวนหลังการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลมาปรับปรุงแผนให้ทันสมัย และสอดคล้องกับการข้อมูลจริง

1.3 ปัญหาด้านอุปกรณ์ (Materials) เครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลมีจำนวนน้อย ขาดความทันสมัย มีอายุการใช้งานเป็นเวลานาน กอปรกับมีจำนวนอุปกรณ์ไม่เพียงพอ อันเนื่องมาจากงบประมาณที่มีจำกัด

1.4. ปัญหาด้านงบประมาณ (Money) พบว่า งบประมาณในการดำเนินงานงบประมาณในการใช้จัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกที่ได้รับจัดสรรจากกระทรวงกลาโหมมีจำนวนไม่เพียงพอ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก

2.1 การจัดตั้งเครือข่ายและจัดตั้งแกนนำให้ทหารผ่านศึกที่อยู่ในเครือข่ายกระจายตัว มีการแต่งตั้งหรือได้รับความไว้วางใจในการเป็นแกนนำในระดับตำบลหรือหมู่บ้านต่าง ๆ ทั่วประเทศ ค้นหาทหารผ่านศึกที่สามารถเป็นผู้หน้าที่เข้มแข็งในระดับต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่เป็นแกนนำในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในระดับอำเภอและระดับหมู่บ้าน และให้ทำการรวบรวมทหารผ่านศึกส่วนอื่นๆ หรือที่กระจายอยู่ในพื้นที่อื่น ๆ เข้าร่วมในเครือข่ายด้วย พร้อมแจ้งพิกัดที่ชัดเจนของสมาชิกเครือข่าย

2.2 เจ้าหน้าที่ ผศ. ลงพื้นที่ในสำรวจ ตรวจสอบจำนวนทหารผ่านศึกที่อยู่ในถิ่นรกรังนคารที่มีความยากลำบากในความเป็นอยู่ และอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกลจากสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตฯ ในการรับการสงเคราะห์ด้านต่าง ๆ ให้สามารถรับรู้ รับทราบข่าวสาร การให้การสงเคราะห์ การส่งเสริมด้านอาชีพ สิทธิและเกียรติที่ตนเองพึงมีพึงได้ และเก็บฐานเป็นข้อมูลลงในระบบประวัติฯ ให้ได้มากยิ่งขึ้น รู้พิกัดที่ชัดเจน และสามารถติดตั้งแอปพลิเคชันบนระบบมือถือ แก่ทหารผ่านศึกและสมาชิกเครือข่ายได้

2.3 การจัดระบบให้สมาชิกสามารถดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เพื่อบรรลุจุดหมายที่สมาชิกเห็นพ้องต้องกัน สิ่งที่เชื่อมโยงสมาชิกเข้าด้วยกัน คือ วัตถุประสงค์ หรือผลประโยชน์ที่ต้องการบรรลุผลร่วมกัน การสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การใช้นวัตกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งโดยใช้เทคโนโลยี Mobile Application Alert เป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ ใช้สื่อสารข้อมูลและรับรู้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกัน เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการกับภาครัฐ ตัวอย่างที่ใช้เทคโนโลยี Mobile Application Alert แล้วประสบความสำเร็จได้แก่ App เป่าตังค์, App rider ต่างๆ Grap, Foodpanda, App แผนที่, App จิตอาสาที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับที่อยู่ รวมถึงงานระดมสรรพกำลัง

2.4 การมีส่วนร่วมของทหารผ่านศึก โดยให้ทหารผ่านศึกเข้ามามีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ การใช้เทคโนโลยี เพื่อมีส่วนร่วมในการกำหนด และรับรู้รับทราบวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจนของการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก ไม่ว่าจะเป้าหมายในการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งที่เป็นครั้งคราวหรืออาจเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ล้วนเป็นการเชื่อมโยงคนที่มีความสนใจร่วมกัน พบปะสังสรรค์ และพัฒนาไปสู่การลงมือร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยเป้าหมาย และจุดประสงค์เดียวกัน

2.5 เครือข่ายทหารผ่านศึกที่เข้มแข็งสามารถสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคง พร้อมกับภารกิจการสงเคราะห์ คือ การจัดตั้งนิคมเกษตรกรรมทหารผ่านศึก เพื่อจัดที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินให้กับทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก¹⁰ และทหารนอกประจำการ ที่มีฐานะยากจน ไม่มีที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีน้อย ไม่เพียงพอแก่การประกอบอาชีพทางการเกษตร ให้มีโอกาสมีที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินเป็นของตนเองอย่างมั่นคง ซึ่งได้รับมอบที่ดินจากรัฐหรือซื้อจากเอกชนมาดำเนินการ และให้การสนับสนุนส่งเสริมอาชีพการเกษตรแบบผสมผสาน ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริเพื่อช่วยเหลือทหารผ่านศึกฯ ให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนมีการส่งเสริมให้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเกษตรกร และร้านค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิก มีการสนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตร และยานพาหนะขนส่งผลผลิตให้กับสมาชิกพร้อมจัดสร้างสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะนำพาความเจริญมาสู่สังคมและชุมชนใกล้เคียง อันเป็นประโยชน์ต่อประเทศ ในด้านการรักษาความมั่นคงเป็นอย่างดี โดยเฉพาะนิคมเกษตรกรรมทหารผ่านศึกที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิคมยุทธศาสตร์ตามแนวชายแดน ตัวอย่างของนิคมตามแนวชายแดน เช่น นิคมเกษตรกรรมทหารผ่านศึกเชียงราย เป็นต้น

2.6 เครือข่ายทหารผ่านศึกมีการจัดกิจกรรมของทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ โดยแต่ละสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตจะต้องจัดกิจกรรม ได้แก่ การจัดตั้งเครือข่าย และคัดเลือกแกนนำทหารผ่านศึก เพิ่มเติม การประชุมแกนนำเครือข่ายประจำปี เพื่อชี้แจงนโยบาย และแนวทางการดำเนินงาน การจัดสัมมนาระหว่างแกนนำทหารผ่านศึก และสัสดีในพื้นที่ การจัดกิจกรรมเครือข่ายสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ และ จัดกิจกรรมศึกษาดูงานตามโครงการพระราชดำริ หรือศูนย์การเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรม ดูงานตามโครงการพระราชดำริ 2 ครั้งต่อปี การประชุมแกนนำเครือข่ายประจำปี อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง และการร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภาครัฐ อย่างน้อยปีละ 5 ครั้ง ผู้วิจัยได้จำแนกกิจกรรม

ที่ดำเนินการไปแล้วในด้านต่าง ๆ ดังนี้ กิจกรรมด้านการศึกษาดูงานตามโครงการพระราชดำริฯ หรือศูนย์การเรียนรู้ โดยนำสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ศึกษาดูงานตามโครงการพระราชดำริ หรือศูนย์การเรียนรู้ มีกิจกรรมตัวอย่างที่สมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึกได้ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ “จัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ตั้งอยู่ที่ ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอนองปรี จังหวัดกาญจนบุรี ของเครือข่ายทหารผ่านศึกจังหวัดสุพรรณบุรี “โครงการศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา” “ศึกษาดูงานโครงการตามพระราชดำริ ด้านการเกษตร เศรษฐกิจพอเพียง” ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านนาบกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร “ศึกษาดูงาน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงและพลังงานชุมชน จังหวัดชัยนาท” “กลุ่มร่วมทุนวิสาหกิจชุมชนตำบลหนองแซง อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท” “ศึกษาดูงาน โครงการเดินตามรอยเท้าพ่อเกษตรอินทรีย์” กองพันทหารม้าที่ 9 ค่ายสมเด็จพระเอกาทศรถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการพระราชดำริ หรือศูนย์การเรียนรู้ ทำให้เครือข่ายทหารผ่านศึกได้รับความรู้ด้านเกษตรกรรม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีพ กิจกรรมด้านความมั่นคง เพื่อให้สมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึกได้สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ตัวอย่างกิจกรรมที่เครือข่ายทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการ ได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่ “การฝึกจัดตั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน” ณ หอประชุมโรงเรียนห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างหมู่บ้าน/ชุมชนกับหน่วยงานภาครัฐ เสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนในการรักษาความมั่นคงและสงบเรียบร้อย “โครงการทหารผ่านศึกร่วมใจป้องกันไฟป่า” กิจกรรมเครือข่ายสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐในโครงการสร้างแนวเขตป้องกันไฟป่า ของสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง “โครงการปฏิบัติงานตามแผนงานขับเคลื่อนงานมวลชน กอ.รมน. จังหวัดเชียงราย” เป็นกิจกรรมเครือข่ายสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ณ ที่ว่าการอำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย ประโยชน์ที่ได้รับคือ การสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐในด้านความมั่นคง รวมทั้งเป็นการเฝ้าระวังภัยด้านความมั่นคง ช่วยให้ชุมชนหรือเครือข่ายมีความเข้มแข็งและปลอดภัยมากขึ้น กิจกรรมด้านเครือข่ายสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ โดยสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี

ตัวอย่างกิจกรรมที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ “โครงการประชาชนคนดี เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์” โดยปลูกจิตสำนึกในการสร้างตนเป็นคนดีสร้างความสามัคคี รักชาติ ศาสนา และจงรักภักดี เติบโตจนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเสริมสร้างความรัก สามัคคี ความปรองดองของสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก ประชาชน และหน่วยงานของรัฐ “ปลูกป่าและเสริมแร่ธาตุให้สัตว์ป่า (โป่งเทียม)” ร่วมกับ มทบ.13 เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพของเครือข่ายทหารผ่านศึกในพื้นที่ ให้เกิดความรักความสามัคคี รวมทั้งเป็นกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ต่อสังคม และเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายทหารผ่านศึกกับหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ให้รู้จักและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน “โครงการปล่อยเต่าทะเลและพันธุ์สัตว์น้ำคืนสู่ธรรมชาติ” ณ ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล ฐานทัพเรือพังงา ทัพเรือภาคที่ 3 โดยมีสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารกองหนุนในพื้นที่จังหวัดพังงา ร่วมกันปล่อยเต่าทะเลและพันธุ์สัตว์น้ำคืนสู่ธรรมชาติ “โครงการพลิกฟื้นผืนป่าด้วยพระบารมี” สมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึกอำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และพื้นที่ใกล้เคียง ร่วมกับข้าราชการและลูกจ้าง มทบ.14 ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น และประชาชน ร่วมกันปลูกป่าบริเวณพื้นที่ป่าชายเลน ตำบลคลองตำหรุ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ร่วมแสดงออกถึงความจงรักภักดี และเทิดทูนต่อสถาบันพระมหากษัตริย์สรุปได้ว่าการสร้างกิจกรรมให้กับเครือข่ายทหารผ่านศึกสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายได้ เนื่องจากการทำให้เกิดสัมพันธภาพ และการมีปฏิสัมพันธ์กันของเครือข่าย เป็นการสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคง และกิจกรรมด้านความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐยังเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาด้านสังคมที่ดีขึ้น และทำให้ทหารผ่านศึกได้รู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการทำประโยชน์ให้กับสังคม และประเทศชาติได้ จากการศึกษาพบว่าเครือข่ายที่เข้มแข็งจะต้องมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหว ซึ่งการสร้างเครือข่ายถือว่าเป็นลักษณะที่เป็นพลวัต ต้องการการเคลื่อนไหวทางกิจกรรมอยู่เสมอจึงจะทำให้เครือข่ายเกิดความเข้มแข็ง และคงอยู่อย่างถาวร

3. ตัวอย่างของความสำเร็จในการจัดทำเครือข่ายหรือชุมชน

เครือข่ายที่ผู้วิจัยนำมาเทียบเคียงกับเครือข่ายทหารผ่านศึก คือ เครือข่ายลูกเสือชาวบ้าน และเครือข่ายของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่งสามารถเทียบเคียงได้ดังนี้

รายการเปรียบเทียบ	อสม.	ลูกเสือชาวบ้าน	เครือข่ายทหารผ่านศึก
1. การจัดตั้งเครือข่าย	รูปแบบชัดเจน	รูปแบบชัดเจน	แนวทางปฏิบัติยังไม่เป็นไปในทางเดียวกัน
2. บทบาท หน้าที่ และภารกิจ	มีกำหนดไว้ในคู่มือ อสม. ยุคใหม่	มีกำหนดไว้ตามระเบียบฯ ลูกเสือชาวบ้าน	กำหนดตามแผนปฏิบัติราชการฯ
3. สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการ	มีกำหนดไว้ในคู่มือ อสม. ยุคใหม่	ไม่มีกำหนดไว้ในระเบียบฯ ลูกเสือชาวบ้าน	ตามระเบียบการสงเคราะห์
4. ขวัญกำลังใจ และการเชิดชูเกียรติ	มีกำหนดไว้ในคู่มือ อสม. ยุคใหม่	มีกำหนดไว้ตามระเบียบฯ ลูกเสือชาวบ้าน	ตามระเบียบการสงเคราะห์
5. คู่มือ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	มีกำหนดไว้ในคู่มือ อสม. ยุคใหม่	มีกำหนดไว้ตามระเบียบฯ ลูกเสือชาวบ้าน	ยังไม่มี

ตารางเปรียบเทียบการจัดตั้งเครือข่ายทั้ง 3 เครือข่ายจากการเทียบเคียงเครือข่าย อสม. และเครือข่ายลูกเสือชาวบ้าน กับเครือข่ายทหารผ่านศึก พบว่าทั้งเครือข่าย อสม. และลูกเสือชาวบ้านจะมีหลักกฎหมายหรือคู่มือในการปฏิบัติงานที่สมบูรณ์ และมีความชัดเจนในเรื่องของการกำหนดหน้าที่ ภารกิจ ขณะที่เครือข่ายทหารผ่านศึก ยังไม่มีกฎหมายรองรับดังเช่นเครือข่ายทั้งสอง

แนวทางการจัดตั้งเครือข่ายที่มีสมาชิกของเครือข่าย

1. วิธีการจัดตั้งเครือข่าย

อสม. ใช้วิธีการคัดเลือก โดยเจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขให้คำแนะนำชี้แจงในการคัดเลือก โดยจัดแบ่งหลังคาให้เป็นคุ้มบ้าน คุ้มละ 10 - 15 หลังคาเรือน

หรือใช้คัมเดิมที่มีการจัดอยู่แล้ว สอบถามจากผู้สมัครใจและมีคุณสมบัติตามกำหนด คัดเลือกเข้ารับการอบรมเป็น อสม. คัมละ 1 คน เพื่อเป็น อสม. ประจำคัมบ้านนั้น มีวาระของการเป็น อสม. คราวละ 4 ปี พร้อมทั้งมีการกำหนดการฟื้นฟูสภาพไว้ในคู่มืออย่าง ครบถ้วน

เครือข่ายลูกเสือชาวบ้าน¹¹ จัดตั้งขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการบริหารลูกเสือ แห่งชาติ ว่าด้วยลูกเสือชาวบ้านแห่งชาติ พ.ศ. 2553

เครือข่ายทหารผ่านศึก การจัดตั้งโดยเริ่มจากการสมาชิกทหารผ่านศึก ระดับหมู่บ้านจะทำการคัดเลือกประธานเครือข่าย ระดับตำบล เพื่อไปทำหน้าที่เป็น คณะกรรมการเครือข่าย และทำการคัดเลือกประธานในระดับอำเภอ และหมู่บ้านต่อไป

2. บทบาท หน้าที่ และภารกิจ

อสม. ทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) การแนะนำ เผยแพร่ความรู้ การ วางแผน และประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุข ตลอดจนให้บริการสาธารณสุขด้านต่างๆ (มีการกำหนดหน้าที่ไว้ในคู่มือชัดเจน)¹²

เครือข่ายลูกเสือชาวบ้าน กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการบริหารลูกเสือ แห่งชาติ ว่าด้วยลูกเสือชาวบ้านแห่งชาติ พ.ศ. 2553

เครือข่ายทหารผ่านศึก เพื่อให้กลุ่มทหารผ่านศึกมีความเข้มแข็ง สามารถ รวมกลุ่มกันดูแล และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีปรองดอง ตลอดจนเสริมสร้าง ภาพลักษณ์ที่ดีจากการที่ได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ

3. สิทธิประโยชน์และสวัสดิการ

อสม. ได้มีการกำหนดสิทธิประโยชน์ ด้านสวัสดิการ และค่าตอบแทนต่าง ๆ ไว้ อย่างชัดเจน ในคู่มือ อสม. ยุคใหม่

เครือข่ายลูกเสือชาวบ้าน ไม่มีกำหนดไว้ในระเบียบฯ

เครือข่ายทหารผ่านศึก ได้รับสิทธิประโยชน์ ด้านการสวัสดิการสงเคราะห์ ทั้ง 6 ด้าน ตามชั้นบัตรของบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกที่ได้อำนาจ

4. ขวัญกำลังใจ และการเชิดชูเกียรติ

อสม. มีรางวัลสำหรับ อสม. ดีเด่น การเชิดชูเกียรติ และประกาศเกียรติคุณ โดยการจัดงานวัน อสม. แห่งชาติทุกวันที่ 20 มีนาคมของทุกปี การมอบเข็มเชิดชูเกียรติ สำหรับ อสม. รวมทั้งมีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครือข่ายลูกเสือชาวบ้าน ได้รับเครื่องหมายลูกเสือชาวบ้าน วุฒิบัตร บัตรประจำตัว และธงประจำรุ่น รวมทั้งเหรียญลูกเสือสดุดี กำหนดไว้ในมาตรา 59 ของพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551

เครือข่ายทหารผ่านศึก มีการเชิดชูเกียรติทหารผ่านศึก โดยการจัดกิจกรรมวันทหารผ่านศึก ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ ซึ่งจะมีการจัดกิจกรรมทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมทั้งมีการคัดเลือกทหารผ่านศึกดีเด่นและมอบโล่เป็นรางวัลในวันดังกล่าว ซึ่งถือเป็นการเชิดชูเกียรติทหารผ่านศึกอีกด้านหนึ่ง

5. คู่มือ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

อสม. มีคู่มือ อสม. ที่กำหนดรายละเอียด แนวทาง บทบาทหน้าที่ ภารกิจ สิทธิประโยชน์ค่าตอบแทน และสวัสดิการต่างๆ พร้อมทั้งระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

เครือข่ายลูกเสือชาวบ้าน มีการกำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยลูกเสือชาวบ้านแห่งชาติ พ.ศ. 2553

เครือข่ายทหารผ่านศึก ยังไม่มีการจัดทำคู่มือ หรือระเบียบ รongรับ

ดังนั้น เครือข่ายการผ่านศึกที่ดีควรมีวัตถุประสงค์การจัดตั้งที่ชัดเจน มีรูปแบบที่ชัดเจนยั่งยืน ดูแลกันและกันได้ ผู้นำมีความเข้มแข็ง ความพึงพอใจในการได้รับสิทธิต่าง ๆ มีขวัญและกำลังใจที่ดี นอกจากนี้ถ้ามีคู่มือหรือระเบียบที่รองรับการมีอยู่ของเครือข่ายจะช่วยให้ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก นอกจากนี้ต้องพัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ในการลงสืบสภาพแบบมืออาชีพ มีไหวพริบ ปฏิบัติงานร่วมกับส่วนงานภาครัฐอื่นได้ มีภาพลักษณ์ที่ดี ตลอดจนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีความทันสมัยรวมถึงอุปกรณ์ที่พอเพียง ใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วและปรับใช้งานได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญคือ งบประมาณที่ได้รับต้องพอเพียงเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตามแผนนโยบายของ สป. และ อผศ.

4. แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน แบ่งตามแนวทางหลักการบริหารงาน (4M) ได้ดังนี้

4.1 ด้านบุคลากร (Man)

4.1.1 ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านการเข้าพื้นที่เชิงลึก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทหารผ่านศึกเพื่อนำเข้าสู่ระบบเครือข่ายทหารผ่านศึก มีการฝึกทักษะร่วมกับหน่วยที่เกี่ยวข้องอื่นๆอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม จึงทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติ สามารถปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ต้องทำการติดตั้งแอปพลิเคชันบนระบบมือถือระบบข้อมูลทหารผ่านศึกทุกคนที่มาติดต่อประสานงาน ณ ที่ทำการ รวมถึงการลงสืบสภาพในพื้นที่ต่าง ๆ ถึงระดับหมู่บ้านและถิ่นทุรกันดารอย่างมืออาชีพ

4.1.2 เสริมสร้างและส่งเสริมความรู้ในการรวบรวมและวิเคราะห์สถานการณ์ รวมถึงความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูล ศิลปะในการประสานงาน และความคิดริเริ่ม

4.1.3 ส่งเสริมให้ทหารผ่านศึกมีความรู้และสามารถนำเทคโนโลยีสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ หรืออินเทอร์เน็ตเข้ามาเพื่อใช้รับรู้รับทราบข้อมูลข่าวสารจาก อผศ.และเครือข่ายทหารผ่านศึกได้เป็นอย่างดี

4.1.4 ส่งเสริมให้ทหารผ่านศึกเป็นผู้นำที่เข้มแข็งในระดับต่าง ๆ กระจายตัวทำหน้าที่เป็นแกนนำในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในระดับอำเภอและระดับหมู่บ้าน ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ทหารผ่านศึกทราบวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจนของการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก

4.2 ด้านงบประมาณ (Money) ชี้แจงเหตุผลและประโยชน์เพื่อเพิ่มงบประมาณในการดำเนินงานและ งบประมาณในการใช้จัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก ให้เพียงพอรองรับกับปริมาณงานและจำนวนสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึกที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น

4.3 ด้านอุปกรณ์ (Materials) เพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์แบบพกพา และอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลให้เพียงพอในการลงพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และ อผศ. ให้การสนับสนุนการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์ใน การใช้ระบบงานสำหรับการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลทหารผ่านศึกและเครือข่ายทหารผ่านศึก

4.4 ด้านการบริหารจัดการ (Management)

4.4.1 ทราบพิกัดรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดที่ชัดเจนของทหารผ่านศึกและสมาชิกเครือข่าย เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน สามารถเข้าพื้นที่ให้การสงเคราะห์หรือช่วยเหลือได้ทันเวลา ไม่ล่าช้า สามารถประชาสัมพันธ์ให้ทหารผ่านศึกและเครือข่ายรับทราบข่าวสารการให้การสงเคราะห์ การส่งเสริมด้านอาชีพ สิทธิและเกียรติที่ตนเองพึงมีพึงได้เป็นอย่างดี และริเริ่มให้มีกิจกรรมกลุ่มให้มากขึ้น

4.4.2 รวบรวมข้อมูลข่าวสาร สถิติจำนวนทหารผ่านศึก ในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ได้มากที่สุด เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวโน้มหรือพยากรณ์โอกาสการให้การสงเคราะห์ การให้การช่วยเหลือ หรือการนำเข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก การออกหน่วยสงเคราะห์เคลื่อนที่ของเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติให้ครอบคลุมทุกอำเภอ ทุกหมู่บ้าน เพื่อให้การสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ ด้านสินเชื่อ และต้องครอบคลุมด้านการฝึกอาชีพตามที่เครือข่ายทหารผ่านศึกร้องขอ

4.4.3 การวางแผนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของ อผศ. และกลุ่มเครือข่ายทหารผ่านศึก โดยข้อมูลทหารผ่านศึกและจำนวนทหารผ่านศึกในพื้นที่ต้องเป็นปัจจุบัน สามารถนำผลการลงพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มาทบทวน ได้แผนที่ทันสมัยและสอดคล้องกับข้อมูลจริง

เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

ผลผลิต (Output) มีจำนวนสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึกครบตามตัวชี้วัดที่กำหนดและจำนวนครั้งที่เครือข่ายทหารผ่านศึกเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่

ผลลัพธ์ (Outcome) ทหารผ่านศึกมีส่วนร่วมในการดูแลซึ่งกันและกัน เมื่อเกิดความเดือดร้อน และเกิดภัยต่าง ๆ พร้อมทั้ง สามารถสนับสนุนภารกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง ของรัฐได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ทหารผ่านศึกและ อผศ.

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs)

1. เชิงปริมาณ

1.1 จำนวนสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการเพื่อความมั่นคง (ระดับหมู่บ้าน) เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนสมาชิกปัจจุบัน

1.2 จำนวนเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการเพื่อความมั่นคงที่เข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานเพื่อความมั่นคง ไม่น้อยกว่า 27 เครือข่าย

1.3 จำนวนกิจกรรมที่เครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการจัดขึ้น ไม่น้อยกว่า 54 ครั้ง

2. เชิงคุณภาพ

ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินการตามโครงการสร้างความเข้มแข็งให้กับทหารผ่านศึกและทหารนอกประจำการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 โดยวัดจากกิจกรรมที่ดำเนินการทั้ง 3 กิจกรรม ตามการวางน้ำหนัก ดังนี้ กิจกรรมเพิ่มจำนวนสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึก (ระดับหมู่บ้าน) คิดเป็นร้อยละ 40 กิจกรรมการจัดประชุมแกนนำเครือข่ายประจำปีเพื่อชี้แจงนโยบายและแนวทางในการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 30 และกิจกรรมเครือข่ายสัมพันธ์ร่วมกับภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 30

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ประการ เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน นั้น ได้แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน แบ่งตามแนวทางหลักการบริหารงาน (4M) คือ ด้านบุคลากร (Man) เช่น ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านการเข้าพื้นที่เชิงลึก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทหารผ่านศึก เพื่อนำเข้าสู่ระบบเครือข่ายทหารผ่านศึก ด้านการบริหารจัดการ (Management) เช่น การทราบพิกัดรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดที่ชัดเจนของทหารผ่านศึก รวบรวมข้อมูลข่าวสาร สถิติจำนวนทหารผ่านศึก ในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ได้มากที่สุด และการวางแผนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ และสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของ อผศ. และกลุ่มเครือข่ายทหารผ่านศึก ด้านอุปกรณ์ (Materials) ต้องมีเพียงพอและพร้อมต่อการใช้งาน และ ด้านงบประมาณ (Money) เพิ่มงบประมาณในการดำเนินงานและ งบประมาณในการใช้จัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบปัจจัยที่ช่วยส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึก ดังนี้ ต้องมีการค้นหาแกนนำเครือข่ายที่สามารถเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง ต้องมีการลงสำรวจพื้นที่เชิงลึกของเจ้าหน้าที่ อผศ. และทำการติดตั้ง แอปพลิเคชันบนมือถือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ทหารผ่านศึกเหล่านั้น จัดระบบสมาชิกเครือข่ายที่จัดตั้งขึ้นมาให้รับรู้รับทราบวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน ต้องมีการเตรียมการเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวในเชิงกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของเครือข่าย ส่งเสริมให้ทหารผ่านศึกรวมกลุ่มกัน ในลักษณะของเครือข่ายทหารผ่านศึก และช่วยเหลือดูแลซึ่งกันและกัน รวมทั้ง ให้กลุ่มทหารผ่านศึก เข้ามามีส่วนรวมในการสนับสนุนกิจกรรมของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง และช่วยเหลือภาคสังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับทหารผ่านศึก ได้แก่

การจัดตั้งเครือข่ายโดยมีองค์ประกอบของเครือข่ายที่สำคัญมี 7 ประการ¹³ ดังนี้

1. มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน (Common perception) สมาชิกในเครือข่ายจะต้องมีความเหมือนกันในความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้และเข้าใจในเหตุผลที่จะเข้ามาร่วมเป็นเครือข่าย

2. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common vision) การที่สมาชิกมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่ต้องการบรรลุเป็นภาพเดียวกัน ซึ่งเป็นเป้าหมายจะมุ่งไปด้วยกัน
3. มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual interests/benefits) ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นตัวเงินหรือไม่ใช่ตัวเงินก็ตาม ถือว่าเป็นพื้นฐานของความ ต้องการของสมาชิกทุกคน
4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย (Stakeholders participation) สมาชิกเครือข่ายควรต้องมีสถานะเท่าเทียมกัน ในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนของเครือข่าย
5. มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (Complementary relationship) โดยการจุดแข็งของแต่ละคนนำไปแก้ไขจุดอ่อนของสมาชิกคนอื่นในเครือข่าย
6. มีการเกี่ยวพันพึ่งพากัน (Interdependent) การพึ่งพากันและกันระหว่างสมาชิกเครือข่าย จะทำให้สมาชิกเครือข่ายมีความสัมพันธ์กันอย่างเหนียวแน่น และส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก
7. มีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยน (Interaction) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในเครือข่าย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในเครือข่ายได้ การทำกิจกรรมร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการพบปะพูดคุย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการประชุมสัมมนา ส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนกัน (Reciprocal exchange) อันที่ จะทำให้มีการเรียนรู้เกิดขึ้น ดังนั้นการปฏิสัมพันธ์ที่ดีควรทำให้เกิดความผูกพันมากกว่าการดำเนินการตามสั่งการ

สรุปได้ว่าขั้นตอนการจัดตั้งเครือข่าย การเคลื่อนไหวในเชิงกิจกรรมกลุ่ม เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลต่อการเสริมสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง รวมทั้งเป็นส่วนที่จะช่วยให้เครือข่ายสามารถรวมตัวกัน และพัฒนาเครือข่ายจนกลายเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมีประเด็นหลัก¹⁴ ที่ผู้วิจัยให้ข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

1. การส่งเสริมแนวคิดและสัมพันธภาพในการดำเนินงานของเครือข่าย เป็นการสนับสนุน ส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของเครือข่ายที่ถูกต้อง ทั้งในเรื่องการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจของกลุ่มหรือเครือข่าย
2. มีระบบการสร้างสัมพันธภาพระหว่างมวลสมาชิกกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน การสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์ของเครือข่ายขึ้นมารองรับการดำเนินงานเครือข่ายที่ดี ต้องมีการกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ เป็นกติกาที่จะใช้เป็นบรรทัดฐานในการ

ทำงาน และสามารถให้แต่ละคนที่เป็นสมาชิกปฏิบัติต่อกันอย่างถูกต้องตามครรลองที่เหมาะสม และส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกัน

3. เครือข่ายที่เข้มแข็งต้องมีการส่งเสริมการทำกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง การทำกิจกรรมจะช่วยให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ในวิธีการทำงาน การบริหารจัดการเครือข่าย และเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่าง ๆ โดยตรง ทั้งยังช่วยให้สมาชิกเกิดความผูกพันแนบแน่นมากขึ้น อันเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงอยู่ของเครือข่ายด้วยเช่นกัน

4. มีการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการดำเนินกิจกรรมของเครือข่ายให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น รับรู้แนวทางและดำเนินการเป็นไปทิศทางเดียวกัน และพร้อมสนับสนุนหรือให้ข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมของเครือข่ายเป็นอย่างดี

5. มีคู่มือ หรือระเบียบ เพื่อรองรับการจัดตั้งเครือข่ายเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

จากการอภิปรายผลและบทสรุปตามที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยยังได้วิเคราะห์แนวทางการสงเคราะห์โดยมุ่งให้ทหารผ่านศึก มีความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ ดังนี้

ตามแนวทางการเสริมสร้างนี้ อผศ. ต้องพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็ง ด้วยการปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อน กระบวนการหรือระบบงานต่าง ๆ ให้หมดไป พร้อมขับเคลื่อนภารกิจ การสงเคราะห์ไปสู่เป้าหมาย ทหารผ่านศึกมีความมั่นคงทางอาชีพและรายได้อย่างถาวร และเพื่อยกระดับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของทหารผ่านศึก และสมาชิกนิคมฯ ให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มขึ้น ตามแนวทางไทยแลนด์ 4.0 บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก่อให้เกิดอาชีพ และรายได้ที่เพียงพอต่อการเลี้ยงดูตนเองและครอบครัว ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เปนที่ยอมรับ และ เปนแบบอย่างในความพยายามแกคนในสังคม

สร้างการรับรู้เกียรติภูมิทหารผ่านศึกให้กับ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อยกระดับการประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านเกียรติประวัติและ วีรกรรมของทหารผ่านศึก ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เสริมสร้างภาพลักษณ์ของ อผศ. ในฐานะหน่วยงานหลัก ในการดูแลช่วยเหลือ ผู้ที่เสียสละเลือดเนื้อและชีวิตเพื่อประเทศชาติ รวมทั้ง เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงความกล้าหาญ ความเสียสละของทหารผ่านศึก และมีส่วนรวมในการยกย่อง สดุดีวีรกรรมและเชิดชูเกียรติของทหารผ่านศึก ให้ปรากฏแก่สังคม

สร้างขวัญกำลังใจให้ผู้กำลังทำหน้าที่ปกป้องประเทศในปัจจุบันได้ เมื่อบรรลุเป้าหมาย ทั้งการสงเคราะห์และเชิดชูเกียรติ จะส่งผลให้ผู้ทำหน้าที่ปกป้องประเทศ เกิดความรู้สึก มั่นใจในระบบ การดูแลช่วยเหลือ และยกย่องเชิดชูเกียรติในระยะยาวของ อผศ. จะทำให้เกิดขวัญกำลังใจในการทำหน้าที่ปกป้องประเทศชาติ

ระบบจัดเก็บข้อมูล (Data Base) ข้อมูลพื้นฐานของทหารผ่านศึกในแต่ละพื้นที่ (ระดับ อำเภอและหมู่บ้าน การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการภายในองค์กร ภายใต้ ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เสริมสร้างนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนากระบวนการ ดำเนินการ ภายในให้เกิดความประหยัดและลดขั้นตอนในการดำเนินงาน และพัฒนา สมรรถนะของบุคลากร เพื่อรองรับการ เปลี่ยนแปลงให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ ภารกิจด้านการสงเคราะห์ของ อผศ. ซึ่งเป็นภารกิจหลักที่ให้บริการแก่ทหาร ผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ การสร้างเครือข่ายทหารผ่านศึก จึง เป็นประโยชน์ในด้านการประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านภารกิจ ข่าวสารด้านการสงเคราะห์ให้กับ สมาชิก ผ่านแกนนำหรือประธานเครือข่ายระดับอำเภอ ระดับหมู่บ้าน เพื่อกระจายข่าวสารไปยัง สมาชิกในระดับต่าง ๆ โดยมีระบบจัดเก็บฐานข้อมูลพื้นฐานของทหารผ่านศึกใน แต่ละ หมู่บ้าน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของ ผศ. เขตแต่ละเขต จะลงพื้นที่สำรวจจากผู้นำชุมชน ผู้นำหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน หรือกำนัน ในการสืบค้นเสาะหาทหารผ่านศึกในพื้นที่ต่าง ๆ ที่แต่ละ ผศ. เขต รับผิดชอบ เพื่อให้การแนะนำหรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับด้านสิทธิต่าง ๆ ที่ทหารผ่านศึกควร ได้รับ การเสริมสร้างความเข้มแข็งนี้ จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรม ต่าง ๆ ของสมาชิก ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีแนวทางที่ชัดเจน เข้มแข็ง มีความมั่นคง อย่างยั่งยืน เมื่อกระบวนการนี้เป็นรูปธรรมถูกต้องแล้วจะเกิดความสัมพันธ์อันดีและสอดคล้อง กับภารกิจของ อผศ. และสามารถตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงเป็นอย่างดี และ เพื่อตอบสนองต่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล โดย อผศ. ได้พัฒนาการเสริมสร้างการ ใช้งานเทคโนโลยีให้บริการทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ โดยแอปพลิเคชัน (Application) บนโทรศัพท์มือถือ (Mobile Application) เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเข้าถึงข้อมูล ลดขั้นตอนในการตรวจสอบข้อมูลทหารผ่านศึกของตัว ทหารเองด้วย

บทที่ 4

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

อผศ. ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านการเข้าพื้นที่เชิงลึก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทหารผ่านศึก (Database) เพื่อนำเข้าสู่ระบบ ทราบพิกัตรรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดที่ชัดเจนของทหารผ่านศึกและสมาชิกเครือข่าย ข้อมูลทหารผ่านศึกและจำนวนทหารผ่านศึกในพื้นที่ต้องเป็นปัจจุบัน เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินสามารถเข้าพื้นที่ให้การสงเคราะห์หรือช่วยเหลือได้ทันเวลา ไม่ล่าช้า รวบรวมข้อมูลข่าวสาร สถิติจำนวนทหารผ่านศึกในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้ได้มากที่สุด เพื่อนำมาวิเคราะห์แนวโน้มหรือพยากรณ์โอกาสการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก โดยนำความรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูล บุคลากรต้องศิลปะในการประสานงาน และความคิดริเริ่ม สามารถนำผลการลงพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มาทบทวน ได้แผนที่ทันสมัยและสอดคล้องกับข้อมูลจริง ส่งเสริมให้ทหารผ่านศึกเป็นผู้นำที่เข้มแข็ง มีความรู้สามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสาร ส่งสารข่าวประชาสัมพันธ์เครือข่ายทหารผ่านศึกทราบวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ชัดเจน ตรวจสอบสิทธิที่พึงมีพึงได้ของตัวทหารผ่านศึกได้นอกจากนี้ อผศ. ต้องให้การสนับสนุนการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์ในการใช้ระบบงาน สำหรับ โดย สป. และ อผศ. ต้องเพิ่มงบประมาณในการดำเนินงานและงบประมาณในการใช้จัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึกให้เพียงพอ

การเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่าย¹⁵ ทหารผ่านศึกเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน นั้น ผู้วิจัยเห็นควรให้มีการจัดกิจกรรมโครงการจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการเพื่อความมั่นคง (ต่อเนื่อง) และโครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการกับภาครัฐ (ต่อเนื่อง) ถือเป็นโครงการที่สามารถตอบสนองต่อความมั่นคงภายในประเทศ ตามที่ กท. กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ก่อให้เกิดความร่วมมือ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารผ่านศึกด้วยกัน และหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อป้องกันภัยคุกคามที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และทำให้เครือข่ายทหารผ่านศึกฯ ดำรงความเป็นเครือข่ายได้อย่างถาวร เนื่องจากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มสมาชิก ซึ่งจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็ง

ให้กับเครือข่ายทหารผ่านศึก ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น อผศ. จึงได้จัดทำแผนงานโครงการ (Action Plan) ต่อเนื่อง เพื่อดำเนินโครงการต่อไป โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กท. ซึ่งมีการจัดกิจกรรมหลักที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดตั้งเครือข่าย และคัดเลือกแกนนำทหารผ่านศึก เพิ่มเติม
2. การประชุมแกนนำเครือข่ายประจำปี เพื่อชี้แจงนโยบาย และแนวทางการดำเนินงาน
3. การจัดสัมมนาระหว่างแกนนำทหารผ่านศึก และสัสดีในพื้นที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือ และการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงานต่อไป
4. การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานตามโครงการพระราชดำริ หรือศูนย์การเรียนรู้ โดยให้ ผศ. นำสมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึกฯ หรือแกนนำกลุ่มเครือข่ายทหารผ่านศึกฯ ไปศึกษาดูงานโครงการพระราชดำริ หรือศูนย์การเรียนรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดให้กับสมาชิกเครือข่ายสำหรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมตามสภาพพื้นที่
5. การจัดกิจกรรมเครือข่ายสัมพันธ์ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ จำนวนอย่างน้อย 3 ครั้งในห้วงเวลา 1 ปี

ทั้งนี้การใช้ทฤษฎีการสร้างเครือข่ายขั้นตอนการจัดตั้งและองค์ประกอบทั้ง 7 ประการ ได้แก่ การรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน (Common perception) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common vision) มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน (Mutual interests/benefits) การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย (Stakeholders participation) มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (Complementary relationship) มีการเกี่ยวพันพึ่งพากัน (Interdependent) และการมีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยน (Interaction) เป็นส่วนสำคัญที่ควรนำมาปรับใช้ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายทหารผ่านศึกได้การสร้างกิจกรรมให้กับเครือข่ายทหารผ่านศึก เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายได้รวมทั้งการสร้างเครือข่ายทหารผ่านศึกเป็นการสนับสนุนภารกิจด้านการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ เงินช่วยเหลือครั้งคราว เงินค่าประสภภัยพิบัติ เงินค่าการศึกษา เงินค่ารักษาพยาบาล เงินค่าจัดการศพ เงินช่วยเหลือทายาท และด้านความมั่นคง จากตัวอย่างของการจัดตั้งนิคมเกษตรกรรมทหารผ่านศึกตามแนวชายแดนตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ข้อเสนอแนะ

การจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก อผศ. ควรให้การดูแลด้านสวัสดิการต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน โดยเฉพาะด้านอาชีพ เพื่อสนับสนุนให้เครือข่ายสามารถดูแลตนเอง ครอบคลุม ให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างไม่ขัดสน เพื่อไม่ให้เกิดการร้องเรียนหรือการเรียกร้องสิทธิประโยชน์ไปยังหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งไม่นำเครือข่ายทหารผ่านศึกไปเกี่ยวโยงทางการเมืองได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การจัดตั้งเครือข่ายทหารผ่านศึก อผศ. ควรให้การดูแลด้านสวัสดิการต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน โดยเฉพาะด้านอาชีพ เพื่อสนับสนุนให้เครือข่ายสามารถดูแลตนเอง ครอบคลุม ให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างไม่ขัดสน เพื่อไม่ให้เกิดการร้องเรียนหรือการเรียกร้องสิทธิประโยชน์ไปยังหน่วยงานภายนอก พร้อมทั้งไม่นำเครือข่ายทหารผ่านศึกไปเกี่ยวโยงทางการเมืองได้ ทั้งนี้ การจัดตั้งเครือข่ายต้องสามารถประชาสัมพันธ์การสร้างการรับรู้เกียรติภูมิทหารผ่านศึก ให้กับ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน สร้างขวัญกำลังใจให้ผู้กำลังทำหน้าที่ปกป้องประเทศในปัจจุบันได้ มีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน (Data Base) ของทหารผ่านศึกในแต่ละพื้นที่อย่างเป็นระบบ และควรมีการพัฒนาระบบงานผ่านการใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัย เช่น แอปพลิเคชันบนมือถือ (Mobile Application) ที่ใช้งานสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงข้อมูลของตัวทหารผ่านศึก สมาชิกเครือข่ายทหารผ่านศึกได้ในทุกๆ พื้นที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ตอบสนองและครอบคลุมความต้องการการใช้งานบนทุกแพลตฟอร์ม (Platform) เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์แล็ปท็อป หรือ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (Notebook) ได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. พ.ศ. 2561.
2. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (1) ประเด็น ความมั่นคง (พ.ศ. 2561 - 2580).
3. แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563 - 2565) ของ กระทรวงกลาโหม.
4. แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2564 ของ กระทรวงกลาโหม.
5. พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2491.
6. พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510.
7. พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560.
8. ระเบียบองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ว่าด้วยการบริหารงานและการกำหนดหน้าที่ พ.ศ. 2559.
9. วราพร ชุ่มสาย ณ อยุธยา. (2562). การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายทหารผ่านศึก เพื่อความมั่นคง.เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยการทัพบก. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
10. ข้อบังคับสภาพทหารผ่านศึก ว่าด้วยการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ พ.ศ. 2522 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม.
11. กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, คู่มือ อสม. ยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2554.
12. ระเบียบคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยเรื่องลูกเสือชาวบ้าน พ.ศ. 2553.
13. หนังสือ อผศ. ที่ อผศ 5103/122 เรื่องรายงานผลการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ลง 16 มกราคม 2562.
14. ยุทธการณ ราชแจ้ง. การศึกษาระบบโครงสร้างการสงเคราะห์ กรณีศึกษา องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ และกระทรวงกิจการสหรัฐอเมริกา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการสาธารณะ]. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2558.

15. กองนโยบายและแผน ฝ่ายนโยบายและแผน องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, แผนปฏิบัติ
งาน 4 ปี องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2561 - 2564; 2560.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

นางสาวณัฐพิมล ธาระนารถ

วัน เดือน ปีเกิด

8 ตุลาคม 2516

ประวัติสำเร็จการศึกษา

- พ.ศ. 2540 ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัลพงษานุรักษ์
- พ.ศ. 2552 ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาระบบคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- พ.ศ. 2558 หลักสูตรผู้บริหารระดับกลาง รุ่นที่ 4 องค์กรส่งเสริมการค้าผ่านศึก
- พ.ศ. 2560 นายทหารประชาสัมพันธ์ โรงเรียนกิจการพลเรือน กรมกิจการพลเรือนทหารบก กองทัพบก ชุดที่ 36
- พ.ศ. 2563 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 3 องค์กรส่งเสริมการค้าผ่านศึก
- พ.ศ. 2565 วิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 67

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2544 - 2544 เจ้าหน้าที่ระบบงานและคำสั่ง ศูนย์กรรมวิธีข้อมูล กองกำลังพล ฝ่ายนโยบายและแผน องค์กรส่งเสริมการค้าผ่านศึก
- พ.ศ. 2544 - 2550 นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ศูนย์กรรมวิธีข้อมูล กองกำลังพล ฝ่ายนโยบายและแผน องค์กรส่งเสริมการค้าผ่านศึก
- พ.ศ. 2550 - 2554 นักวิชาการคอมพิวเตอร์ 5 ศูนย์กรรมวิธีข้อมูล กองกำลังพล ฝ่ายนโยบายและแผน องค์กรส่งเสริมการค้าผ่านศึก
- พ.ศ. 2554 - 2561 ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนสารสนเทศและประชาสัมพันธ์ โรงพยาบาลทหารผ่านศึก องค์กรส่งเสริมการค้าผ่านศึก
- พ.ศ. 2561 - 2563 ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองเทคโนโลยีสารสนเทศ ฝ่ายนโยบายและแผน องค์กรส่งเสริมการค้าผ่านศึก

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2563 - 2565

รองผู้อำนวยการกองเทคโนโลยีสารสนเทศ ฝ่าย
นโยบายและแผน องค์การส่งเสริมการค้าผ่านศึก